

Professionele Master
Sportfysiotherapie
SOMT - Stichting Opleidingen
Musculoskeletale Therapie

28 mei 2012

NVAO uitgebreide Toets nieuwe opleiding

Paneladvies

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze panel	5
3	Beschrijving van de opleiding	6
3.1	Algemeen	6
3.2	Profiel instelling	6
3.3	Profiel opleiding	6
4	Opleidingsbeoordeling	8
4.1	Beoogde eindkwalificaties	8
4.2	Programma	9
4.3	Personeel	17
4.4	Voorzieningen	19
4.5	Kwaliteitszorg	20
4.6	Toetsing	22
4.7	Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	23
4.8	Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding	24
5	Overzicht oordelen	25
	Bijlage 1: Samenstelling panel	26
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	27
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	28
	Bijlage 4: Eindkwalificaties van de opleiding	29
	Bijlage 5: Lijst met afkortingen	34

1 Samenvattend advies

Op 1 februari 2012 heeft de NVAO een panel ingesteld voor de Uitgebreide toets nieuwe opleiding van de professionele masteropleiding in de sportfysiotherapie aan de Stichting Opleidingen Musculoskeletale Therapie (SOMT) in Amersfoort. De nieuwe driejarige deeltijdse opleiding richt zich tot afgestudeerde bachelors in de fysiotherapie die zich verder willen bekwamen in de sportfysiotherapie. De opleiding is gestart in september 2009: dit betekent dat bij accreditatie door de NVAO een eerste cohorte studenten weldra een diploma ontvangen van een geaccrediteerde opleiding.

Het panel heeft het informatiedossier doorgenomen en besproken. Dit overleg resulteerde in een aantal vragen om bijkomende informatie. Tijdens het bezoek aan de SOMT heeft het panel gesproken met het bestuur, het opleidingsmanagement, ontwikkelaars en docenten, tutores, stagebegeleiders, studenten, vertegenwoordigers van de examencommissie en verantwoordelijken voor onderzoek, kwaliteitszorg en studiebegeleiding. Het panel houdt eraan de verschillende gesprekspartners te bedanken voor de positieve sfeer tijdens het bezoek en de openheid waarmee de gesprekken werden gevoerd.

Op basis van het aanvraagdossier, de aanvullende informatie en de gesprekken **is het panel tot de conclusie gekomen dat zij alle standaarden van het Toetsingskader als voldoende beoordeelt en dus een positief oordeel kan uitspreken over de basiskwaliteit van de nieuwe masteropleiding in de sportfysiotherapie.**

Het panel is tijdens het locatiebezoek tot de vaststelling gekomen dat de nieuwe opleiding een eigen plaats heeft binnen het opleidingsaanbod van de SOMT: de master sportfysiotherapie bestaat uit een eigenstandig programma met specifieke doelstellingen, specifieke module-inhoud en een docententeam dat inhoudelijk de juiste expertise bezit.

Een sterk punt van deze nieuwe opleiding is de formulering van de eindkwalificaties, die afgestemd werden met het beroepenveld, in de opleidingsmodules aan bod komen en ook effectief bereikt (kunnen) worden door de studenten. Daarnaast beschikt de SOMT over een sterk en geëngageerd opleidingsteam en goede personele en digitale voorzieningen. Het panel deelt de mening van de studenten dat de vormgeving van het programma en de luisterbereidheid van de docenten en begeleiders belangrijke pluspunten zijn voor de opleiding.

Bepaalde elementen van beleid, zoals het personeelsbeleid, studiebegeleiding en interne kwaliteitszorg zijn voldoende ontwikkeld voor de kleine groep studenten die tot nu toe de nieuwe opleiding heeft aangevat. Volgens het panel is een meer geformaliseerde, gestructureerde aanpak aangewezen wanneer het programma in een groter cohort, in meerdere onderwijsgroepen per jaar wordt aangeboden. Het panel heeft tijdens het bezoek op de noodzaak gewezen om het statuut van de examencommissie aan te passen aan de geldende reglementering.

De SOMT biedt volgens het panel een programma aan van goede kwaliteit. Het panel ziet ruimte voor verbetering van die kwaliteit op drie punten: de wijze waarop studiebelasting wordt berekend en de toekenning van studiepunten aan programmadonderdelen zijn onvoldoende duidelijk; de component stage in het algemeen en de inhoud en organisatie

van de verschillende stageonderdelen in het bijzonder zijn nog niet tot in detail uitgewerkt; de studie-uren voor voorbereiding, verwerking en begeleiding van de masterthesis zijn volgens het panel erg beperkt om tot een gedegen wetenschappelijk-methodologische onderbouwing te komen van het afstudeerproduct. De opleiding is op de hoogte van bovenstaande verbeterpunten en gaf tijdens het bezoek aan dat zij deze elementen zal meenemen bij de verdere ontwikkeling van het programma.

Het panel heeft een opleiding bezocht waar gekwalificeerd en enthousiast personeel een programma aanbiedt dat van goede kwaliteit is en aan alle standaarden voldoet van het Toetsingskader. Daarom **adviseert het panel de NVAO om positief te besluiten** ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe professionele masteropleiding Sportfysiotherapie van de SOMT in Amersfoort.

Den Haag, 28 mei 2012

Namens het panel ter beoordeling van de uitgebreide Toets nieuwe opleiding hbo-master Sportfysiotherapie van de Stichting Opleidingen Musculoskeletale Therapie (SOMT) te Amersfoort,

Prof. dr. Erik Witvrouw
(voorzitter)

Mark Delmartino, M.A.
(secretaris)

2 Werkwijze panel

Op 11 november 2011 heeft Willy Smeets, Algemeen directeur van de Stichting Opleidingen Musculoskeletale Therapie (SOMT), bij de Nederlands - Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag 'Toets nieuwe opleidingen' ingediend voor de professionele master opleiding Sportfysiotherapie (MSF). Bij deze aanvraag werd een informatiedossier gevoegd.

Na screening op de ontvankelijkheid van de aanvraag heeft de NVAO het volgende panel ingesteld:

- Prof. dr. Erik Witvrouw, Universiteit Gent, voorzitter
- Ruud Maas, MBA, Transfergroep Hogeschool Rotterdam, lid
- Drs. Monique Bot, Nederlandse Vereniging Manuele Therapie, lid
- Toine Smulders, BSc, Universiteit Maastricht, student-lid

Het panel werd bijgestaan door procescoördinator Niek Pronk, beleidsmedewerker NVAO, en extern secretaris Mark Delmartino, MDM Consultancy. Een kort CV van de panelleden is opgenomen in bijlage 1 bij dit advies.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de Uitgebreide Toets Nieuwe Opleiding van de NVAO (Stcrt. 2010, nr. 21523) in acht genomen, zoals beschreven in de NVAO publicatie van 22 november 2011. De beoordeling is opgebouwd rond zeven vragen: (1) Wat beoogt de opleiding? (2) Met welk programma? (3) Met welk personeel? (4) Met welke voorzieningen? (5) Hoe wordt de kwaliteit geborgd? (6) Hoe wil de opleiding dit toetsen? (7) Zijn er voldoende financiële middelen? Deze zeven vragen zijn vertaald in 16 standaarden.

Het panel heeft, na bestudering van het door de SOMT ingediende informatiedossier, op 12 maart 2012 een voorbespreking gehouden in Rotterdam. Dit vooroverleg bestond voornamelijk uit drie delen: een gedachtewisseling over de eerste bevindingen van de panelleden op basis van het informatiedossier, het inventariseren van openstaande vragen aan de opleiding en de voorbereiding van het bezoek aan de SOMT in Amersfoort.

Het overleg resulteerde in een aantal verzoeken aan de SOMT: een schriftelijk antwoord op een twintigtal vragen en toegang tot de elektronische leeromgeving voorafgaand aan het locatiebezoek, alsook een rondleiding ter plaatse en een reeks documenten ter inzage tijdens het bezoek. De SOMT heeft alle vragen van het panel tijdig en correct behandeld. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van documenten die het panel heeft ontvangen of geconsulteerd.

Aan de vooravond van het locatiebezoek heeft het panel de bijkomende informatie besproken en de individuele gespreksronden voorbereid. Het bezoek aan de opleiding zelf heeft op 26 april 2012 plaatsgevonden en liet het panel toe zich in verschillende sessies van nadere informatie te voorzien. Bijlage 2 bij dit advies biedt een overzicht van het programma.

Na afloop van de gesprekken heeft het panel de bevindingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies, die op het einde van het bezoek door de voorzitter kort werden teruggekoppeld naar de opleiding. Het panel heeft zich in haar oordelen laten leiden

door de vraag of de MSF de basiskwaliteit aanbiedt die in (inter)nationaal perspectief redelijkerwijs mag verwacht worden van een soortgelijke professionele masteropleiding.

De secretaris heeft op basis van de overwegingen en conclusies een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna de definitieve tekst is vastgesteld door de voorzitter. Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en op 28 mei 2012 aan de NVAO aangeboden.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling: Stichting Opleidingen Musculoskeletale Therapie (SOMT)

Opleiding: professionele master (hbo-ma) Sportfysiotherapie

Variant: driejarige deeltijdse opleiding

Afstudeerrichtingen: niet van toepassing

Locatie: Amersfoort

Studieomvang (ECTS): 90 EC

Sector: gezondheidszorg

De SOMT biedt ook een tweejarige deeltijdse opleiding aan voor geregistreerde sportfysiotherapeuten. Deze opleiding telt 30 EC en voldoet daarmee niet aan de wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en duur van het programma: een professionele masteropleiding omvat in beginsel minimaal 60 studiepunten. De tweejarige opleiding wordt wel in afgeleide zin beoordeeld via de gehanteerde EVC procedure voor vrijstellingen (tot maximaal 60 EC).

3.2 Profiel instelling

De SOMT is een particulier, niet gesubsidieerd opleidingsinstituut met meer dan 40 jaar ervaring in de opleiding tot manueel therapeut, een specialisme in de fysiotherapie. De SOMT biedt masteronderwijs aan op het gebied van bewegingsgerelateerde klachten. Deze Toets nieuwe opleiding gaat over één van de vier masterstudies bij de SOMT, naast de reeds geaccrediteerde Master Manuele Therapie en Master Bekkenfysiotherapie, en de nog te accrediteren Master Fysiotherapie in de geriatrie.

Het onderwijs aan de SOMT wordt ondersteund door onderzoek in samenwerking met universiteiten in Nederland en Vlaanderen en door zorg via de multidisciplinaire diagnostische kliniek Mediferia, die zich bevindt op de locatie van de SOMT. De SOMT is van mening dat integratie van wetenschappelijke kennis en een innovatieve, praktijkgerichte leeromgeving integraal deel uitmaken van een masterprogramma.

3.3 Profiel opleiding

Sportfysiotherapie (SFT) is een erkend specialisme binnen de fysiotherapie en onderscheidt zich vooral door specifieke competenties die belangrijk zijn voor de sportrevalidatie. Binnen

de SFT is fysiotherapie minder gericht zijn op het beïnvloeden van de stoornissen, maar meer op beperkingen in activiteiten en participatie tijdens sportactiviteiten. De student MSF stroomt na afronding van de opleiding uit naar de beroepspraktijk, waarbij curatieve, preventieve en prestatie-bevorderende zorg wordt aangeboden op alle niveau van sport, van breedtesport tot en met topsport.

Sinds september 2009 verzorgt de SOMT de master sportfysiotherapie. Deze opleiding wordt nu voor accreditatie ingediend bij de NVAO zodat bij een positief resultaat de eerste cohort studenten een diploma ontvangen van een geaccrediteerde opleiding.

De MSF is een professionele master opleiding in aansluiting op de professionele bachelor opleiding fysiotherapie. De MSF is eveneens toegankelijk voor sportfysiotherapeuten geregistreerd in het Centraal Kwaliteitsregister Fysiotherapie van het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF). SOMT biedt een driejarige en een tweejarige MSF aan: de driejarige MSF sluit aan op de bachelor fysiotherapie en heeft een omvang van 90 EC. De tweejarige MSF is toegankelijk voor geregistreerde SFT. De eindkwalificaties van de MSF zijn beschreven in bijlage 4.

De opleiding is niet uniek in Nederland: vijf hogescholen - Transfergroep Rotterdam, Avans+Breda, Hogeschool Utrecht, Saxion Hogeschool Enschede en Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) – bieden een professionele masteropleiding in de sportfysiotherapie aan.

4 Opleidingsbeoordeling

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Bij de samenstelling van het curriculum heeft het onderwijsteam van de SOMT zich laten inspireren door het beroepscompetentieprofiel voor de sportfysiotherapeut van de Nederlandse Vereniging voor Fysiotherapie in de Sportgezondheidszorg (NVFS) uit 2007, het 'Sports Physiotherapy for All'-project (SPA) van de International Federation for Sports Physiotherapy uit 2005 en het 'CanMEDS' kader uit 2005. De eindkwalificaties van de MSF zijn integraal opgenomen in bijlage 4. De curriculuminhoud gaat uit van een theoretisch raamwerk dat gebaseerd is op de 'International Classification of Functioning, Disability and Health' (ICF) en het 'Sports Injury Risk Model' (IRM). Het informatiedossier bevat een tabel waarin de inhoud van het onderwijscurriculum op module-niveau wordt getoetst aan zowel het SPA-project als het beroepscompetentieprofiel.

De SOMT onderhoudt contact met de NVFS en met het 'Dutch Educational Network of Masters in Physical Therapy' (DEMP), waar overlegd wordt over de eindtermen en afstemming gebeurt over de positionering van de Masters.

Op vraag van het panel naar het onderscheid tussen het curriculum MSF en dat van de master manuele therapie (MMT) verwijst de opleiding in eerste instantie naar de respectievelijke beroepscompetentieprofielen die aan de basis liggen van de eindkwalificaties van de opleidingen. Het verschil ligt in de inhoudelijke uitgangspunten: voor het klinisch redeneren starten beide opleidingen met het ICF als uitgangspunt. Waar in de MMT het klinisch redeneren gestart wordt vanuit de stoornis in functie en/of de anatomische eigenschappen, is het uitgangspunt voor de MSF het domein 'activiteit en participatie'. Er wordt in de MSF bovendien aandacht besteed aan sportspecifieke revalidatietraining, bewegingsanalyses, trainingsleer en inspanningsfysiologie. Er is ook aandacht voor sportrecht en sportethiek, sport en voeding, en sportpsychologie. Het IRM dat zich tot doel stelt het risico op blessures voor elke sporter zo laag mogelijk te houden, vormt een extra uitgangspunt voor de MSF.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties van de nieuwe opleiding MSF voldoen aan de eisen die gesteld worden op het vlak van een professionele masteropleiding: zowel voor wat betreft het niveau als de oriëntatie van de opleiding zijn de Dublin descriptoren op adequate wijze vertaald in de beoogde leerdoelstellingen.

De SOMT richt zich op afgestudeerde fysiotherapeuten die in Nederland geregistreerd (zullen) zijn als beroepsbeoefenaar en die na het behalen van de MSF ook met die Nederlandse erkenning als gespecialiseerd fysiotherapeut aan de slag gaan of blijven. Het

is daarom in de eerste plaats belangrijk dat de opleiding de nationale vereisten afdekt die aan een MSF worden gesteld.

De SOMT heeft naar mening van het panel een bijzondere inspanning gedaan om de nieuwe opleiding af te stemmen met de nationale beroepsverenigingen: het beroepscompetentieprofiel van de sportfysiotherapeut wordt afgedekt in de eindkwalificaties van de MSF. Dit zal de afgestudeerde MSF toelaten om dadelijk toegang te krijgen tot de professie van SFT. Daarnaast bestaan er voldoende formele en informele contacten tussen vertegenwoordigers van de opleiding en de beroepenveld om verdere ontwikkelingen op te volgen en waar nodig te integreren in het programma.

Bovendien heeft de opleiding bij het opstellen van de eindkwalificaties rekening gehouden met belangrijke referentiekaders uit het buitenland. Deze internationale verankering versterkt volgens het panel de relevantie van de beoogde eindkwalificaties.

Conclusie: voldoende

4.2 Programma

4.2.1 Standaard 2

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Bevindingen

Het programma omvat voldoende elementen om de professionele oriëntatie en het master niveau van de opleiding waar te maken. Wat betreft de beroepsoriëntatie geeft de opleiding aan dat het merendeel van de docenten en tutoeren werkzaam is (geweest) als sportfysiotherapeut in de beroepspraktijk. Andere (gast)docenten zijn actief in de wereld van de sport. Van zowel vaardigheidsdocenten als tutoeren wordt verwacht dat ze studenten een kritische en praktijkgerichte attitude aanleren door zelf het goede voorbeeld te geven. De klinische expertise van de docenten, samen met een wetenschappelijke oriëntatie, stimuleren de studenten om het geleerde te implementeren in de eigen werksetting.

Het masterniveau uit het Nederlandse Kwalificatieraamwerk Hoger Onderwijs correspondeert met het Europees Kwalificatie Kader (EKK) niveau 7 en komt tot uiting op het vlak van kennis, vaardigheden en competenties. Kennis wordt verworven tijdens hoorcolleges, onderwijsgroepen en door formatieve voorbereidingsopdrachten. De student wordt gestimuleerd om kritisch na te denken en een 'evidence-based' oplossingsstrategie te bedenken voor het gezondheidsprobleem bij elke individuele sporter. Specifieke sportfysiotherapeutische vaardigheden worden aangeleerd en dan in de beroepsspecifieke context geplaatst. Vaardigheden kunnen enkel worden aangeleerd en geïmplementeerd indien de transfer is gebeurd van feitenkennis naar parate gespecialiseerde kennis. Het bereiken van de eindkwalificaties gebeurt op competentieniveau.

Kennisverdieping gebeurt voornamelijk bij sportspecifieke theoretische vakken waarbij de student gestimuleerd wordt om kennisvragen te formuleren op basis van de aangeboden casuïstiek, wat dan weer het kritisch nadenken verhoogt en het aanwenden van 'evidence-

based' oplossingsstrategieën. De student ontwikkelt ook klinische en academische vaardigheden, waarbij feitenkennis en kennis van de specifieke patiënt worden geïntegreerd met sportspecifieke vaardigheden.

Overwegingen

Het panel heeft vastgesteld zowel op papier als tijdens het bezoek dat de nieuwe opleiding MSF stevig verankerd is in het beroepenveld en het vakgebied. De professionele oriëntatie van de MSF komt sterk tot uiting in de focus van de opleiding op de klinische praktijk: om kennis en vaardigheden geïntegreerd toe te passen, wordt steeds vanuit de klinische praktijk gestart. Vervolgens worden details uitgewerkt aan de hand van kennis en vaardigheden, waarna weer naar de klinische praktijk gerefereerd wordt.

Het panel is er ook van overtuigd dat de nieuwe opleiding MSF fysiotherapeuten met een professioneel bachelor-diploma tot een hoger niveau van kennis, vaardigheden, attitudes en competenties brengt in het specifieke domein van de sportfysiotherapie. De opleiding stelt terecht de ontwikkeling van transfervaardigheden centraal: de student moet in staat zijn om competenties te kunnen toepassen in verschillende contexten en bij de individuele sporter. De opleiding ontwikkelt de vragende attitude van de student zodat de MSF in staat is in de eigen beroepspraktijk oplossingsstrategieën te vinden op basis van wetenschappelijk onderzoek. Het panel juicht dit streven naar een attitude van levenslang leren toe.

Er is volgens het panel wel nog ruimte voor verbetering wat betreft de ontwikkeling van wetenschappelijk-methodologische kennis en vaardigheden. Op dit ogenblik wordt de student opgeleid om in de literatuur op zoek te gaan naar antwoorden en oplossingen ter ondersteuning van de klinische besluitvorming. De student leert met andere woorden wetenschappelijke literatuur kritisch te analyseren, interpreteren en evalueren en de relevantie ervan voor de praktijk zelfstandig te beoordelen. Studenten gaven aan dat dit een uitbreiding is van hun competenties ten opzichte van hun basisopleiding. Tijdens de opleiding MSF komt de student echter (nog) niet in contact met lopend onderzoek of onderzoeksdesign. De aandacht voor wetenschappelijk onderzoek en methodologie is beperkt. Het panel gaat ervan uit dat deelname aan onderzoek wel geboden wordt van zodra de SOMT voldoende eigen onderzoek heeft opgestart. Het management heeft alvast de ambitie aangegeven om in de nabije toekomst eigen onderzoek te starten en de student daarin te betrekken.

Op dit ogenblik biedt de SOMT naast een deeltijdse driejarige opleiding ook een verkorte deeltijdse opleiding van twee jaar aan voor geregistreerde sportfysiotherapeuten die volgens de eisen van de beroepsvereniging tegen 2015 een masterdiploma moeten bezitten. Bovenstaande overwegingen zijn volgens het panel ook van toepassing op het verkorte programma. Het panel pleit er dan ook voor dat de onderzoekscomponent en het afstudeerwerk binnen de verkorte opleiding volledig zouden samenvallen met het programma van de driejarige MSF.

Conclusie: voldoende

4.2.2 Standaard 3

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Het informatiedossier bevat een competentiematrix die aangeeft in welke module de verschillende eindkwalificaties aan bod komen. Het omvat ook een uitgebreide bijlage waarin per module de doelstellingen worden geformuleerd. De inhoud van het onderwijsprogramma is beschreven in de studiehandleiding per module.

Het programma beoogt het geheel aan competenties aan te bieden die belangrijk zijn voor het leveren van de sportfysiotherapeutische zorg. De competenties in de specialistenrol zijn daarbij sturend. Er is een samenhang tussen de programmaonderdelen door de wijze waarop het onderwijs wordt aangeboden. De eerste twee jaren (zes modules) komen alle lichaamsregio's aan bod en wordt er aandacht besteed aan orthopedie, traumatologie, screening, klinisch redeneren, diagnostisch proces, manueel therapeutische verrichtingen en postoperatieve revalidatie. In het derde jaar ligt de nadruk op de revalidatietraining en sportspecifieke bewegingsanalyses. Binnen de individuele modules wordt de samenhang tussen de vier leerlijnen ('disability', 'performance', 'motion' en 'management') bevorderd door de inhoud van de 'performance gestuurde casuïstieken'. De opbouw van het programma is concentrisch en gaat daarbij van eenvoudige naar meer complexe gezondheidsproblematiek. Bij het oplossen van complexe gezondheidsproblematiek is het noodzakelijk om de tot dan geleerde kennis en vaardigheden te integreren.

Op vraag van het panel naar de hoeveelheid onderzoek en methodologie tijdens de opleiding, werd aangegeven dat alle onderdelen geïntegreerd worden toegepast in de onderwijsdagen zodat studenten zich een kritische zelfreflectie leren aanmeten en zelfstandigheid creëren inzake het bieden van de beste zorg. Studenten moeten kritisch kunnen oordelen over onderzoek en moeten statistische procedures en de resultaten die daaruit voortvloeien kritisch kunnen interpreteren. De transfervaardigheidenspelen hierbij een belangrijke rol.

Ieder eindwerkstuk (product, opdracht en toets) moet aan een aantal criteria voldoen waarover dan vervolgens een beoordeling wordt gegeven. Het panel kon de criteriumlijsten voor de masterproef (case report en review) raadplegen op SOMTel, de digitale leeromgeving die de SOMT ook gebruikt in haar andere opleidingen. De studenten zijn op de hoogte van deze criteria om het eindwerkstuk op het nodige niveau te brengen. De beoordeling van elk afzonderlijk criterium wordt toegelicht en de docent/tutor omschrijft waarom een bepaalde beoordeling wordt toegekend.

De stage omvat vier onderdelen: vijf dagen sportfysiotherapiepraktijk; drie dagen mini-kliniek; drie dagen sportmedisch adviescentrum en de implementatie van een Eerste Hulp bij Sport Ongevallen-plan. Voor een beschrijving en de vereisten van de stage-leerlijn werd het panel verwezen naar SOMTel.

De nieuwe opleiding MSF is begroot op 90 studiepunten. Die studiepunten worden verdeeld per jaar en per werkvorm (contacturen, stage, zelfstudie, toetsing), maar niet per module of leerlijn. De studiebelasting wordt enerzijds berekend aan de hand van het aantal uren dat

de student naar verwachting zal besteden aan de specifieke onderdelen, en anderzijds door de kwalitatieve weging van het eindproduct / resultaat van het desbetreffende toetsonderdeel.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de leerdoelen ook effectief in de modules aan bod komen. Aangezien de eindkwalificaties passen binnen de nationale eisen en de internationale kaders ten aanzien van de SFT – zie de paneloverwegingen bij standaard 1 – vormt het programma in het geheel een relevant middel om de doelstellingen te bereiken.

Tijdens gesprekken met zowel docenten als studenten werd aangegeven dat de doelstellingen ook effectief bereikt (kunnen) worden met dit programma. De studenten waren positief over de vertaling van het curriculum naar het sportveld en over de aangeleerde wetenschappelijke ingesteldheid om literatuur te identificeren, verwerken en op zijn merites te toetsen.

Het panel is tijdens het locatiebezoek ook tot de vaststelling gekomen dat de nieuwe opleiding MSF wel degelijk een eigen specifiek profiel heeft binnen de SOMT. Een eerdere zorg – zoals gemeld onder de bevindingen van standaard 1 – over het beperkte verschil tussen de curricula MSF en MMT is hiermee van de baan. De opleiding MSF bestaat uit een eigenstandig programma met specifieke doelstellingen, specifieke module-inhoud en een docententeam dat inhoudelijk de juiste expertise bezit.

Het programma kan echter nog verbeterd worden op drie punten: ten eerste worden de studiepunten zeer globaal berekend en zijn ze niet beschikbaar per module, enkel per werkvorm. Het panel heeft kleine onzorgvuldigheden vastgesteld in de berekening van de zelfstudie – tijdens contactweken is er geen ruimte voor reguliere zelfstudie – en is van mening dat er teveel tijd wordt toegekend aan zelfstudie, waardoor er een inflatie van studiepunten ontstaat. Studielast is een kwantitatief gegeven en kan niet afhangen van een kwalitatieve weging van het relatieve belang van deze of gene toets. Deze overweging van administratieve orde doet volgens het panel echter niet af aan het feit dat de opleiding een kwalitatief hoogstaand programma aanbiedt. Bovendien voldoet het programma ruimschoots aan de minimumvereiste van 60 studiepunten.

Ten tweede is de organisatie en de inhoud van de stages op dit ogenblik onvoldoende geborgd. De component Eerste Hulp Bij Sport Ongevallen is nieuw – het stond nog niet in het informatiedossier – en vereist verdere uitwerking. Het is niet duidelijk in welke mate studenten stage mogen lopen binnen de eigen werkkring of in de eigen niche binnen de sportfysiotherapie. Bovendien is het onvoldoende duidelijk voor het panel op welke gronden studiepunten zijn toegekend aan bepaalde stage-onderdelen. Het panel adviseert de opleiding om op korte termijn duidelijkheid te scheppen over de stages.

Tenslotte is het onduidelijk waarom de masterproef verschillend wordt georganiseerd in de driejarige en tweejarige opleiding terwijl de eindtermen gelijk zijn en het verschil zit in de vrijstellingen die een geregistreerd fysiotherapeut-specialist kan krijgen voor wat betreft de beroepsrol specialist. Het panel is van mening dat de uitleg van de opleiding – het case report vraagt meer voorbereidings- en begeleidingstijd tijdens de driejarige opleiding – voorbijgaat aan de noodzaak van een soortgelijke ondersteuning door de opleiding om tot

een gedegen wetenschappelijk-methodologische onderbouwing te komen van de producten die onder de noemer masterproef verwacht worden van de studenten in beide opleidingen. Het panel wenst nogmaals te benadrukken dat het niet de minste twijfel heeft over de kwaliteit van de opleiding op vakspecifiek niveau, maar drukt wel de zorg uit over het niveau van de masterthesis en de diepgang van het bijhorende onderwijs.

Het panel heeft bovenstaande verbeterpunten op het einde van het bezoek meegedeeld aan de opleiding en rekt erop dat deze elementen zullen meegenomen worden bij de verdere ontwikkeling van het programma. Deze onvolkomenheden wegen volgens het panel minder zwaar door in haar overwegingen dan de vaststelling dat de opleiding beschikt over een in detail uitgewerkt programma waarin alle leerdoelen worden afgedekt.

Conclusie: voldoende

4.2.3 Standaard 4

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

De inhoudelijke uitgangspunten van het onderwijsprogramma bepalen de keuze voor onderwijsvormen die het leren en het zelfstandig problemen oplossen van de student faciliteren. De problematiek van patiënten staat centraal in het curriculum. De continue terugkoppeling naar de klinische praktijk en het geïntegreerde leren leiden tot een actieve houding van de student en een intrinsieke motivatie om de eindkwalificaties te bereiken.

Het curriculum omvat elementen van theorie en praktijk: theorie omvat feitenkennis, toegepaste kennis en gespecialiseerde kennis; onder praktijk worden vakinhoudelijke onderwerpen verstaan die op een fysiek actieve manier worden uitgevoerd en dus een handeling vergen van de student. Voorbereidingsopdrachten worden benaderd vanuit de klinische praktijk; aan het einde van elke werkvorm wordt steeds een verwerkingsopdracht beschreven. In de zelfstudietijd wordt er verwacht dat de student gemiddeld 10 tot 12 uur per week besteedt aan opdrachten. De stages hebben tot doel de competenties verder te ontwikkelen door het implementeren van kennis en vaardigheden.

Het didactisch concept is gebaseerd op de leertheorie van het sociaal-constructivisme en gaat ervan uit dat de student zelf kennis opbouwt aan de hand van ervaringen uit de praktijk en door middel van reflectie.

De leeractiviteiten zijn erop gericht dat de student op basis van de (eigen) praktijk vragen leert stellen en voornamelijk via zelfstudie op zoek gaat naar 'evidence-based' oplossingen uit de literatuur. Tijdens het leerproces wordt gebruik gemaakt van reële en herkenbare praktijksituaties. Dit proces wordt gefaciliteerd door performance gestuurde casuïstiek: om de verschillende beroepsrollen voldoende aan bod te laten komen, wordt de casuïstiek geplaatst binnen sportspecifieke of sportgerelateerde situaties.

De werkvormen – hoorcollege, werkgroep, onderwijsgroep en zelfstudie - zijn afgestemd op de leerdoelen en faciliteren met name het samenwerkend leren zodat studenten kennis, ideeën en structuren delen met anderen en leren feedback te geven en te ontvangen. De verklaring en verantwoording voor de voorkomende fenomenen worden deels aangeboden

in onderwijsmateriaal. Klinische vragen worden besproken in onderwijsgroepen. De SOMT moedigt het vormen van oefengroepen aan, waarin studenten op geregelde tijdstippen in kleine groepjes buiten de contacturen de aangeleerde vaardigheden inoefenen.

De student is verantwoordelijk voor de manier waarop geleerd wordt, waarbij de docent een coachende rol heeft. Tijdens de opleiding neemt de student steeds meer verantwoordelijkheid voor de sturing van het eigen leerproces.

Overwegingen

Het panel heeft zich tijdens verschillende gespreksronden geïnformeerd over de vormgeving van het programma: het panel sluit zich graag aan bij de positieve input die het op dit punt heeft ontvangen vanwege studenten, docenten en programma-ontwikkelaars. Het didactisch concept is naar mening van het panel zeer passend voor dit programma omdat het toelaat aan een heterogene studentengroep van doorstromers en ervaren professionals dezelfde eindkwalificaties te bereiken binnen één programma zonder optievakken of optionele trajecten.

De integratie van kennis, vaardigheden en competenties in het programma en de focus op reflectie (de 'bevragende attitude') op de professionele praktijk zijn naar mening van het panel sterke troeven van de opleiding.

Het panel is ook tevreden over de mogelijkheid die de samenwerking met de Vrije Universiteit Brussel (VUB) biedt: studenten MSF kunnen gebruik maken van wetenschappelijk, actueel, internationaal en relevant studiemateriaal via online toegang tot de universiteitsbibliotheek. Het consulteren van domeinspecifieke tijdschriftartikelen is belangrijk bij het leren toepassen van 'evidence-based practice'.

De keuze van de opleiding voor een beperkt aantal intensieve contactdagen wordt over het algemeen heel positief onthaald door de studenten. Enkele gesprekspartners gaven zelfs aan dat dit één van de belangrijkste redenen was om de MSF te volgen bij de SOMT en niet bij een andere instelling.

De studenten bevestigden ook de stelling van de docenten dat een heterogene studentengroep de kwaliteit van de leeractiviteiten eerder versterkt dan verzwakt: doorstromers met wat meer wetenschappelijk-methodologische bagage ('evidence based practice') ondersteunen collega-studenten met ruime klinische ervaring, en omgekeerd.

Een aantal studenten was erg positief over de informele onderwijsgroepen van twee of drie studenten, die vaak zijn samengesteld op regionale basis. Door samen te oefenen en verwerkingsopdrachten te maken in de periodes tussen de contactdagen blijft de motivatie hoog genoeg om de opleiding voort te zetten.

Conclusie: voldoende

4.2.4 Standaard 5

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

Voor alle masteropleidingen van de SOMT geldt als toelatingsvoorwaarde een door de Nederlandse overheid erkend bachelor diploma fysiotherapie of een diploma geneeskunde. Werkzaam zijn in de praktijk is geen expliciete toegangseis, maar wordt wel als wenselijk beschouwd.

Fysiotherapeuten die zijn opgenomen in het deelregister van een specialistenvereniging komen in principe in aanmerking voor vrijstelling van het volgen van programmaonderdelen of cursussen die gericht zijn op de rol van specialist. Indien de fysiotherapeut aan alle registratie-eisen voldoet, kan hij een verzoek indienen tot vrijstelling vóór aanvang van de opleiding. De te verlenen vrijstelling bedraagt maximaal 60 EC. De EVC/EVK procedure was tot nog toe enkel van toepassing op de tweejarige opleiding voor geregistreerde sportfysiotherapeuten.

Overwegingen

Het panel onderschrijft de basisvoorwaarden voor de instroom van studenten MSF en stelt vast – met name na het gesprek met de studenten – dat het programma ook effectief aansluit bij de kwalificaties van alle studenten, zowel jonge doorstromers als ervaren professionals.

Volgens het panel kan een student MSF de eindkwalificaties niet bereiken wanneer hij/zij naast de leeractiviteiten niet op de een of andere manier aan het werk is in een voor een SFT geschikte omgeving. Het panel raadt de opleiding dan ook aan om de werk-eis specifiek in de toelatingsvoorwaarden op te nemen, en niet vrijblijvend als wenselijk te vermelden. Het gaat niet noodzakelijk om betaalde arbeid: een deeltijdse verbintenis voor fysiotherapie-gerelateerde activiteit met een sportclub volstaat.

Het panel stelt ook voor om de opleiding niet langer open te stellen voor gediplomeerde geneeskundigen zonder bachelor diploma fysiotherapie. De eisen van de beroepsvereniging voor de uitoefening van het ambt van (sport)fysiotherapeut zijn zodanig dat afgestudeerde geneeskundigen met een MSF opleiding zich niet kunnen registreren zonder basisdiploma. Tijdens de gesprekken werd overigens aangegeven dat er zich nog geen geneeskundige had gemeld.

Conclusie: voldoende

4.2.5 Standaard 6

Het programma is studeerbaar.

Bevindingen

De studiehandleidingen worden uitgereikt per module en omvatten alle relevante informatie: lesonderdelen, doelstellingen, eindproduct, taken en leeractiviteiten, aanbevolen literatuur en verwerkingsopdrachten.

De studeerbaarheid wordt gemeten aan de hand van kwaliteitsevaluaties die aan het einde van iedere module door de studenten worden ingevuld. De studeerbaarheid wordt jaarlijks geëvalueerd. Het panel heeft evaluatievragen en resultaten van modulebevestigingen kunnen inkijken op het elektronische leerplatform SOMTel.

De SOMT probeert op verschillende manieren ervoor te zorgen dat studenten hun studie in drie jaar kunnen afronden: kleine onderwijsgroepen van maximum 14 studenten, actief gebruik van het digitale leerplatform als forum voor informatie, communicatie en studievoortgang (formatieve en summatieve voorbereidings- en verwerkingsopdrachten), duidelijke situering van de eindkwalificaties en communicatie over de studielast, en de mogelijkheid om werk en opleiding te combineren.

Er is geen specifieke begeleiding in het beleid opgenomen voor studenten met een functiebeperking. Indien zulke studenten zich aanmelden, wordt in overleg en op individuele basis een oplossing geboden. Dit gebeurt in overleg met de studieadviseur en het hoofd van de studierichting.

Overwegingen

Het panel erkent de inspanningen van de opleiding, zoals vermeld onder het kopje 'bevindingen', om het programma studeerbaar te maken/houden. De studenten die op dit ogenblik voor de eerste maal het programma doorlopen, bevestigen de studeerbaarheid.

Het panel ziet echter ook ruimte voor verbetering, zeker wanneer het aantal studenten in de toekomst zou toenemen. Het systeem van feedback op verwerkingsopdrachten door zowel medestudenten als docenten en dit via een elektronisch platform kan gemakkelijk aanleiding geven tot vertraging. Feedback door docenten is weliswaar interessant, maar ook tijdsintensief. Het is niet duidelijk voor het panel of de opleiding dit tijdsgebruik adequaat heeft ingeschat. Om vertraging te voorkomen aan de kant van de docenten/instelling wordt daarom aangeraden zeker de nodige omkadering te voorzien om tijdig te kunnen reageren op de ingediende studententaken.

Daarnaast zijn er een aantal procedures zoals bijvoorbeeld de ondersteuning van studenten met een functiebeperking of de deskundigheidsbevordering van docenten (zie standaard 7) die weliswaar informeel geregeld zijn, maar die ook met het oog op de toenemende studenten- en docentenaantallen in de toekomst geformaliseerd dienen te worden.

Conclusie: voldoende

4.2.6 Standaard 7

De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.

Bevindingen

De volledige opleiding MSF wordt aangeboden als een driejarige deeltijdse opleiding met een omvang van 90 ECTS. Het aantal studiepunten verschilt per jaar, maar het is aan de student om te beslissen wanneer hij/zij de verschillende stage-momenten voor een totaal van 13 studiepunten organiseert.

Op dit ogenblik biedt de SOMT naast een deeltijdse driejarige opleiding ook een verkorte deeltijdse opleiding van twee jaar aan voor geregistreerde sportfysiotherapeuten. Deze kunnen via een EVC procedure tot 60 EC vrijstelling krijgen, waardoor hun programma effectief uit 30 EC bestaat.

Overwegingen

De opleiding voldoet aan de wettelijke eisen.

Het panel verwijst wel naar haar overwegingen bij standaard drie over de manier waarop de opleiding de studielast vertaalt in studiepunten. Een eventuele herberekening van de studieomvang brengt de wettelijke eisen van omvang en duur van het programma echter niet in het gedrang.

Het panel pleit ervoor dat de volledige en de verkorte opleidingen zoveel mogelijk binnen eenzelfde kader verlopen, waarbij geregistreerde sportfysiotherapeuten maximaal 45 EC aan vrijstellingen kunnen doen gelden. Door een verkort programma van 45 EC aan te bieden, zou de opleiding bovendien aansluiten bij wat gangbaar is in andere instellingen voor soortgelijke specialisaties in de fysiotherapie.

Conclusie: voldoende

4.3 Personeel

4.3.1 Standaard 8

De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.

Bevindingen

De SOMT stelt als eis dat docenten specifieke deskundigheid – actuele werkervaring en actuele kennis - hebben binnen het domein waarin ze onderwijs verzorgen. Er wordt naar gestreefd dat ten minste de helft van de docenten een (parttime) loondienstverband heeft met de SOMT.

In het document “deskundigheidsbevordering”, dat het panel kon inkijken op SOMTel wordt een competentieprofiel geschetst van de docent. Het profiel bestaat uit vier competenties: didactisch handelen, innoveren, onderzoeken en professionaliseren. In dat document wordt ook aangegeven dat docenten getoetst worden gedurende de hele opleiding zodat ze continu feedback krijgen op hun ontwikkeling als docent.

De SOMT zet in op interne en externe deskundigheidsbevordering: docenten in vast dienstverband kunnen deelnemen aan (inter)nationale congressen of aan scholingen op didactisch (presentatievaardigheden, toetsen), vakspecifiek (diagnostische handelingen, therapeutisch redeneren) of wetenschappelijk (zoeken, lezen en interpreteren van wetenschappelijke literatuur) vlak.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de instelling tot nog toe erin geslaagd is om adequaat opgeleid personeel aan te trekken. De aanwervingsvoorwaarden zijn streng maar realistisch gezien

het beperkte aantal docenten en tutoeren. Er is aandacht voor bijscholing en er zijn procedures voor evaluatie van docenten en tutoeren. Op dit ogenblik en in functie van de huidige studentenpopulatie is het personeelsbeleid voldoende ontwikkeld.

Tijdens de gesprekken kreeg het panel de indruk dat de SOMT weliswaar de nodige stappen onderneemt rond aanwerving, scholing, evaluatie en retentie van personeel, maar dat er van een geformaliseerd personeelsbeleid (nog) geen sprake is. Het onder bevindingen geciteerde document rond deskundigheidsbevordering is erg recent en vormt een eerste versie van een beleidspunt in volle ontwikkeling. Het panel pleit dan ook voor een verdere geformaliseerde uitwerking van het personeelsbeleid in het algemeen en de componenten deskundigheidsbevordering en evaluatie in het bijzonder.

Conclusie: voldoende

4.3.2 Standaard 9

Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

De SOMT streeft naar het inzetten van docenten met specifieke vakbekwaamheden: tutoeren hebben een academische opleiding en actuele ervaring in het werkveld; vaardigheidsdocenten hebben actuele ervaring in het werkveld waarin ze onderwijs verzorgen; een deel van het corps heeft onderwijservaring op een hbo- of wo-opleiding. Gastdocenten worden uitgenodigd op basis van specifieke expertise.

Op vraag van het panel naar de specifieke expertise van het docententeam, werd een overzicht bezorgd van het vooropgestelde niveau van vaardigheidsdocenten, docenten in hoorcolleges, tutoeren en begeleiders. Het panel heeft ook de CV's geconsulteerd van de belangrijkste personeelsleden die tot nu toe het programma hebben verzorgd.

Overwegingen

Het panel is bijzonder tevreden over de kwaliteit en de kwalificaties van het personeel dat tot nu toe de dienst uitmaakt in de nieuwe opleiding MSF. Het team is zeker in staat om de opleiding te dragen op wetenschappelijk, specialistisch en onderwijskundig vlak. De beschikbare CV's tonen aan dat twee van de vier kerndocenten gepromoveerd zijn en de andere medewerkers gekwalificeerde sportfysiotherapeuten zijn. Drie van de vier externe tutoeren zijn erkende sportfysiotherapeuten en één is manueel therapeute. Andere docenten die aan de SOMT verbonden zijn, hebben minstens een MSc diploma, zijn gepromoveerd of sportgeneeskundige.

Conclusie: voldoende

4.3.3 Standaard 10

De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

De student-docent ratio is 14:1. Tijdens de contactdagen wordt gewerkt in onderwijsgroepen van maximaal 14 studenten. Het informatiedossier omvat een overzicht van het huidige

docenten- en tutorenkorps en hun specifieke kwalificaties. De opleiding beschikt over vier stafleden voor een totaal van 2,6 FTE en drie externe tutores die worden ingezet waar nodig en afhankelijk van hun specifieke expertise.

Overwegingen

Het programma loopt sinds 2009 en wordt op dit ogenblik in de drie jaren aangeboden. Het huidige personeelsbestand komt overeen met de vooropgestelde student-docent ratio en is toereikend voor de realisatie van het programma in de huidige dimensie. De opleiding rekent echter op een toename van het aantal studenten. Dit betekent dat extra personeel moet worden aangeworven voor de verschillende werkvormen.

Conclusie: voldoende

4.4 Voorzieningen

4.4.1 Standaard 11

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

De SOMT beschikt over drie gebouwen die specifiek zijn ingericht voor de masteropleidingen. Het panel heeft tijdens het locatiebezoek een rondleiding gekregen in de gebouwen van de SOMT en bij die gelegenheid de lokalen voor hoorcolleges, werkgroepen en onderwijsgroepen bezocht. Ook de kantine, de computerzaal, de voorzieningen voor inspanningstesten en de 'praktijk van de toekomst' kwamen aan bod.

De SOMT beschikt over een eigen multidisciplinaire diagnostische kliniek, Mediferia: een polikliniek voor bewegingsklachten waar patiënten in één dag het volledige diagnostische proces doorlopen om vervolgens binnen enkele dagen behandeld te worden. De kliniek telt 25 medisch specialisten en 20 gespecialiseerde fysiotherapeuten. Mediferia fungeert als een klinische werkplaats voor alle studenten.

Elders in de stad Amersfoort gebruikt de SOMT infrastructuur van een fitness club en een atletiekbaan. Tijdens de lunch kreeg het panel een diavoorstelling van die voorzieningen.

De SOMT heeft geen eigen bibliotheek meer omdat studenten de nodige informatie online bekijken via het elektronische platform SOMTel en de universiteitsbibliotheek van de VUB. SOMTel is de digitale leeromgeving van de SOMT. Een groot deel van het onderwijs wordt hierdoor ondersteund. Via SOMTel worden opdrachten verspreid en ingeleverd, kunnen studenten werk uitwisselen en van commentaar voorzien en kunnen docenten feedback geven.

Overwegingen

Het panel is onder de indruk van de excellente voorzieningen: de lokalen zijn aan de maat, SOMTel is een goed uitgebouwd platform, en met Mediferia en de 'praktijk van de toekomst' heeft de SOMT heel wat werkplaatsen onder dak.

Conclusie: voldoende

4.4.2 Standaard 12

De studiebegeleiding en informatievoorziening bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

Aan de SOMT werkt een studieadviseur die zich bezig houdt met het geven van voorlichting, informatie, raad en hulp aan studenten bij zowel planning, studievoortgang als persoonlijke problemen. De vertrouwenspersoon helpt bij het bemiddelen van conflicten van studenten met docenten of van docenten in de arbeidsrelatie.

SOMTel speelt een belangrijke rol als online platform voor informatie en communicatie tijdens de periodes tussen de contactweken.

Overwegingen

De opleiding heeft de nodige voorzieningen getroffen op het vlak van studiebegeleiding en informatievoorziening. Waar het gaat om personele begeleiding, is die ondersteuning op dit ogenblik weliswaar voldoende maar informeel georganiseerd. Ook het opleidingshoofd en de vaste staffleden zijn ter beschikking voor begeleiding en advies. Dit systeem is afdoende bij beperkte studentenaantallen en wanneer er zich geen fundamentele persoonsgebonden problemen stellen tussen student en docent. Het panel raadt de opleiding aan om de procedures te formaliseren.

Studenten hebben aangegeven tijdens het locatiebezoek dat zij tevreden zijn met de begeleiding door de studieadviseur en de docenten/tutores. Nog volgens de studenten is SOMTel na een wat moeizame opstartfase – te weinig informatie en te laat - nu een efficiënt medium voor informatie en communicatie.

Conclusie: voldoende

4.5 Kwaliteitszorg

4.5.1 Standaard 13

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

De SOMT voert een actief beleid om verbetermogelijkheden op te sporen en te registreren via de Plan Do Check Act-cyclus. De kwaliteitsfunctionaris beheert de kwaliteitscyclus, analyseert de uitkomsten van evaluaties, en bespreekt met het opleidingshoofd eventuele verbeteracties. Meerdere actoren zijn betrokken bij het functioneren van de interne kwaliteitscyclus: studenten, stagebegeleiders en de monitorcommissie hebben een evaluerende en toetsende taak. Het divisiehoofd opleiding, de kwaliteitsfunctionaris en de opleidingshoofden bespreken binnen een overlegstructuur de evaluatieconclusies en initiëren de noodzakelijke verbeterplannen en –acties.

Het curriculum wordt geëvalueerd als product (inhoud), proces (uitvoering) en organisatie, op het niveau van studenten, docenten en stagebegeleiders. Studenten evalueren de module, coördinatoren evalueren onderwijs en toetsing als product, als proces en op organisatie. Zij vragen daarbij input van docenten en bespreken dit met het afdelingshoofd. In de toekomst worden stagebegeleiders uitgenodigd om na afloop van elke stage een enquête in te vullen waarin het competentieniveau van de studenten en organisatorische aspecten worden bevraagd.

Medezeggenschap is georganiseerd via de monitorcommissie, die bestaat uit een student- en een docentvertegenwoordiging uit alle studierichtingen en een vertegenwoordiging uit het stage veld. De commissie komt tweemaal per jaar samen en brengt in kaart of aan de streefdoelen en criteria voor onderwijs en organisatie wordt voldaan.

Evaluatie in het beroepenveld gebeurt nog niet systematisch. De wetenschappelijke raad moet nog geïnstalleerd worden en zal advies geven over het onderwijsprogramma.

Overwegingen

Het interne kwaliteitszorgsysteem bestaat uit een combinatie van 'bottom-up' en 'top-down' initiatieven. Het panel stelt vast dat de verschillende componenten van de PDCA-cyclus op papier staan en voor het grootste deel ook effectief functioneren. Twee entiteiten die mede verantwoordelijk zijn voor de evaluatie van het curriculum – de alumni en de wetenschappelijke raad – zijn nog niet opgericht. Het panel raadt de opleiding aan om zo snel mogelijk de beoogde wetenschappelijke raad effectief te installeren.

Het systeem van module-evaluaties functioneert: het panel heeft inzage gehad in evaluatieformulieren en verwerkte resultaten. Naast formele evaluaties is er ook informele interactie. De studenten gaven aan tijdens het gesprek dat de opleiding goed luistert naar hun grieven en de problemen die ze zowel formeel als informeel hadden aangekaart, ook daadwerkelijk aanpakt.

Volgens het panel bestaat de uitdaging voor de opleiding er nu in om dit systeem dat goed functioneert bij een kleine groep over te zetten naar procedures op maat van grotere studentengroepen. Tot nu toe werden er geen toetsbare streefdoelen geformuleerd: dit kan in de toekomst een goed uitgangspunt worden om beleidsindicatoren te identificeren, te meten en waar nodig bij te sturen.

Conclusie: voldoende

4.5.2 Standaard 14

Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

De monitorcommissie bij de SOMT is te vergelijken met opleidingscommissies op hogescholen. Hierin zijn studenten, docenten en stagebegeleiders vertegenwoordigd.

De examencommissie neemt besluiten binnen de SOMT in situaties waarbij een examen niet op de voorgeschreven manier kan worden afgelegd of indien partijen het oneens zijn over het voldaan hebben aan exameneisen. De examencommissie heeft gestalte gekregen

in 2009 en is beschreven in het Onderwijs- en Examen Reglement dat als bijlage bij het informatiedossier was gevoegd. Uit dit document blijkt dat de examencommissie wordt samengesteld en geleid door het hoofd divisie Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteitszorg van de SOMT. Het reglement laat toe dat een beslissing van de examencommissie kan weerlegd worden door de directeur van de SOMT.

Op vraag van het panel naar de mate waarin het werkveld actief betrokken was bij het ontwikkelen van het programma en het initiëren van de opleiding, wordt verwezen naar het feit dat alle docenten en tutoren die betrokken werden bij de opstartfase ook werkzaam zijn (geweest) in de sportfysiotherapeutische praktijk. Voor de samenstelling van het curriculum werden mensen uit het werkveld en het onderwijs uitgenodigd voor twee brainstormdagen met terugkoppeling naar alle genodigden.

Overwegingen

Het panel heeft tijdens het bezoek op de noodzaak gewezen om het statuut van de examencommissie aan te passen aan de geldende reglementering, die een absolute onafhankelijkheid van de commissie vooropstelt. De verantwoordelijken van de opleiding en de gesprekspartners van de examencommissie hebben het panel de verzekering gegeven dat dit spoedig zal gebeuren.

Het panel stelt vast dat het werkveld op niet-structurele wijze nauw betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het programma. Tijdens de eerste drie jaren van de nieuwe opleiding zijn de verschillende actoren binnen de kwaliteitszorg geïdentificeerd en voor het grootste gedeelte ook effectief betrokken bij kwaliteitszorg. Alumni zijn er nog niet, maar hun integratie binnen de kwaliteitszorg mag niet over het hoofd worden gezien. Een dringend punt van actie is de instelling van een wetenschappelijke raad, als vertegenwoordigend orgaan van het werkveld.

Conclusie: voldoende

4.6 Toetsing

4.6.1 Standaard 15

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

De SOMT kent een systeem van formatieve en summatieve toetsen. Formatieve toetsen zijn voorbereidingsopdrachten om het niveau van het onderwijs tijdens de modules zo hoog mogelijk te houden. Ook het 'skillslab' is een formatieve toets waarbij vaardigheden worden geëvalueerd en bijgestuurd. Summatieve toetsen zijn verwerkingsopdrachten die ontstaan vanuit de leerdoelen en leeractiviteiten tijdens de contactdagen waarbij de student zelf de integratie maakt van kennis en vaardigheden en deze implementeert in de klinische praktijk. De competentietoets is een summatieve toets aan de hand van performance gestuurde casuïstiek aan het einde van elk jaar. De modules staan in het teken van het ontwikkelen van de eindkwalificaties. Aan het einde van het jaar wordt met behulp van een competentietoets beoordeeld of het beoogde niveau is behaald. De masterproef bestaat uit het schrijven van een case report en een review.

Voor deze toetsen zijn procedures en criteria beschreven en beoordelingsformulieren uitgewerkt. Het divisiehoofd Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteitszorg is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van het toetsen en zal samen met het hoofd van de opleiding de kwaliteit van organisatie en inhoud bewaken.

Het toetsstelsel is gebaseerd op volgende uitgangspunten: de SOMT is verantwoordelijk voor het toetsen en beoordelen van haar studenten en richt zich daarbij op competentieontwikkeling; door zinvolle toetsing kan de student bewijzen dat hij voldoet aan de gestelde toets eisen; toetsing is gerelateerd aan de praktijk, waarbij kennis, vaardigheden en attitudes geïntegreerd worden getoetst; toetsing is een integraal onderdeel van het leerproces: systematische feedback door docenten, stagebegeleiders en medestudenten geeft richting aan de leeractiviteiten en sturing aan het leerproces; peer-assessment verhoogt het leerrendement; toetsen moeten voldoen aan kwaliteitscriteria.

Overwegingen

Het systeem van toetsing is goed uitgewerkt en de combinatie van verschillende toetsvormen sluit aan bij de te bereiken eindkwalificaties.

Het panel heeft inzage gehad in een aantal toetsen en uitgeschreven toetscriteria. In aanvulling van wat reeds gezegd werd onder standaard 6, herhaalt het panel dat de combinatie van formatieve en summatieve toetsen heel wat inspanningen vraagt van de begeleidende / evaluerende docenten en tutoren. Het panel is tevreden met het huidige systeem van case report beoordeling door twee beoordelaars en raadt de opleiding aan dit niet te wijzigen.

Conclusie: voldoende

4.7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen

4.7.1 Standaard 16

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Bevindingen

De directie en de raad van toezicht van de SOMT hebben per brief aan de NVAO de garantie afgegeven dat alle studenten die ingeschreven zijn voor de MSF, kunnen afstuderen.

Het informatiedossier omvat de winst- en verliesrekening 2009-2010 en de balans per 30 juni 2010 na verdeling resultaat. De minimale en maximale studenteninstroom zijn begroot op 28 (2 onderwijsgroepen), respectievelijk 56 studenten (4 onderwijsgroepen). Het minimumaantal is nodig voor een financiële break-even en het maximale aantal is berekend op de capaciteit van de instelling om een goede organisatie te waarborgen.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de SOMT de formele garantie geeft dat alle studenten kunnen afstuderen. De SOMT beschikt bovendien over voldoende financiële middelen om de opleiding te organiseren.

Conclusie: voldoende

4.8 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een professionele masteropleiding. Een positieve conclusie is volgens het panel op zijn plaats wanneer alle zestien standaarden als voldoende worden beoordeeld.

Een sterk punt van deze nieuwe opleiding is de formulering van de eindkwalificaties, die afgestemd werden met het beroepenveld, in de opleidingsmodules aan bod komen en ook effectief bereikt (kunnen) worden door de studenten. Daarnaast beschikt de SOMT over een sterk opleidingsteam en goede personele en digitale voorzieningen. De vormgeving van het programma en de openheid van de opleiding zijn belangrijke pluspunten volgens de studenten.

Bepaalde elementen van beleid, zoals het personeelsbeleid, studiebegeleiding en interne kwaliteitszorg zijn voldoende ontwikkeld voor de kleine groep studenten die tot nu toe de nieuwe opleiding MSF hebben aangevat. Een meer geformaliseerde aanpak is aangewezen wanneer het programma in meerdere onderwijsgroepen per jaar wordt aangeboden.

De opleiding biedt nu reeds een kwalitatief goed programma aan. Punten van aandacht om die kwaliteit nog verder te ontwikkelen, zijn de berekening van de studiepunten, de organisatie en inhoud van de stage, en vooral ook het niveau en de hoeveelheid onderwijs ten behoeve van de masterproef.

5 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2 Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk	V
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken	V
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken	V
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten	V
	6. Het programma is studeerbaar	V
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma	V
	3 Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma		V
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma		V
4 Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma	V
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten	V
5 Interne kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen	V
	14. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken	V
6 Toetsing	15. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing	V
7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	16. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar	V
Algemene conclusie		V

V = voldoende O = onvoldoende

Bijlage 1: Samenstelling panel

Prof. Dr. Erik Witvrouw, voorzitter

Erik Witvrouw studeerde kinesitherapie aan de Katholieke Universiteit Leuven waar hij in 1998 ook promoveerde op een proefschrift rond fysiotherapie en jonge sportbeoefenaars. In 1992 richtte hij de commissie sportkinesitherapie op binnen de Vlaamse Vereniging Sportgeneeskunde. Erik Witvrouw is sinds 1999 verbonden aan de Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen van de Universiteit Gent als docent, als coördinator binnen het Centrum voor Sportgeneeskunde en als voorzitter van de opleidingscommissie in de vakgroep Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie. Erik Witvrouw is lid van de wetenschappelijke commissie van de Nationale raad voor kinesitherapie en expert bij de Commissie Bijzondere Beroepsbekwaamheid kinesitherapie.

Ruud Maas, MBA, lid

Ruud Maas studeerde fysiotherapie, kindersfysiotherapie en manuele therapie en had geruime tijd een eigen praktijk. Hij studeerde nadien bedrijfswetenschappen en behaalde in 2011 een Master of Business Administration. Ruud Maas is al 25 jaar verbonden aan de Hogeschool Rotterdam, eerst als docent fysiotherapie, later als productgroepcoördinator en tegenwoordig als manager van de Transfergroep Gezondheidszorg. In die functies heeft hij nieuwe opleidingen ontwikkeld en voor accreditatie ingediend bij de NVAO. Op dit ogenblik is Ruud Maas voorzitter van de Dutch Educational Network Masters of Physiotherapy en betrokken bij de activiteiten van het Koninklijk Genootschap voor Fysiotherapie.

Drs. Monique Bot, lid

Monique Bot studeerde fysiotherapie (Hanzehogeschool Groningen) en kindersfysiotherapie (Transfergroep Rotterdam) en behaalde ook een Master of Science in de manuele therapie (Vrije Universiteit Brussel). Als fysiotherapeute werkte ze onder meer in een privé-kliniek en een revalidatiecentrum. Sinds 2010 is ze aan de slag bij het Gezondheidscentrum Haarlemmermeer. Daarnaast is Monique Bot sinds 2005 portefeuillehouder onderwijs bij de Nederlandse Vereniging voor Manuele Therapie.

Toine Smulders, BSc, student-lid

Toine Smulders is masterstudent Healthcare Policy and Innovation Management aan de Universiteit Maastricht. Aan diezelfde universiteit behaalde hij een bachelor in General Health Sciences en volgde hij het Honours Programme Medical Education. Toine Smulders is actief in de medezeggenschap en lid van het landelijk medisch studentenoverleg.

Het panel werd bijgestaan door procescoördinator Niek Pronk, beleidsmedewerker NVAO, en een door de NVAO gecertificeerd extern secretaris: Mark Delmartino, MDM Consultancy.

Alle panelleden en de secretaris hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld en ondertekend.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de SOMT in Amersfoort op 26 april 2012.

- 08u00 - 08u30   aankomst panel en inzage materiaal
- 08u30 - 09u00   gesprek met management en directie
- De heer W. Smeets, MSc, algemeen directeur SOMT
  - De heer M. Schmitt, PhD, hoofd Divisie onderwijs, onderzoek, kwaliteitszorg
  - Mevr. E. Cumps, PhD, hoofd Master Sportfysiotherapie
- 09u15 - 10u15   gesprek met docenten en ontwikkelaars
- Mevr. E. Cumps, PhD
  - De heer M. Eskes, MSF, docent
  - De heer J. Verschueren, MSc, docent
  - De heer J. Simons, MMT, skillsdocent
  - De heer Drs. G. Vroemen, sportarts, skillsdocent
- 10u30 – 11u15   gesprek met tutoren en stagebegeleiders
- Mevr. I. Aerts, MSc, tutor
  - De heer J. Verschueren, MSc, tutor
  - De heer M. Eskes, MSF, docent
  - De heer C. Neeter, PhD, tutor
  - De heer Drs. G. Vroemen, sportarts, stagebegeleider
  - Mevr. E. Blewanus, MMT, stagebegeleider
- 11u30 - 12u00   gesprek met de examencommissie en toetscommissie
- De heer M. Schmitt, PhD
  - Mevr. H. Bertrands, MSc, hoofd toetscommissie
  - Mevr. I. Aerts, MSc, lid MSF toetscommissie
- 12u15 – 13u15   rondleiding en lunch
- 13u15 – 14u00   gesprek met verantwoordelijken voor onderzoek, kwaliteitszorg en de studieadviseur
- Mevr. E. Cumps, PhD, hoofd Master Sportfysiotherapie
  - Mevr. C. Schröder, PhD, hoofd onderzoek
  - Mevr. P. Arnold, MSc, hoofd kwaliteitszorg
  - De heer M. Stenneberg, MSc, studieadviseur
- 14u15 - 15u00   gesprek met studenten
- Mevr. L. Jansen, derde jaar MSF
  - Mevr. F. Gierman, tweede jaar MSF
  - Mevr. K. Blewanus, derde jaar MSF
  - De heer J. de Deugd, eerste jaar MSF
  - De heer A. de Jong, verkort programma MSF

- 15u15 - 16u15   intern beraad panel
- 16u15 - 16u30   terugkoppeling naar de SOMT
- 16u30 Einde locatiebezoek

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier Master Sportfysiotherapie ten behoeve van de Uitgebreide Toets Nieuwe Opleiding, SOMT augustus 2011 (160 pp):

- Basisgegevens
- Inleiding
- Karakteristiek van de opleiding
- Master Sportfysiotherapie volgens NVAO standaarden
- Bijlagen:
  - Domeinspecifiek referentiekader en eindkwalificaties van de opleiding
  - Opbouw van het programma volgens de leerlijnen
  - Schamatisch programmaoverzicht
  - Inhoudsbeschrijving onderwijsprogramma
  - Toetsplan
  - Onderwijs- en Examenreglement
  - Personeel (CV's)
  - Contacten met werkveld
  - Organigram
  - Voorzieningen
  - Literatuurlijst

Schriftelijk antwoord dd. 20 april 2012 op de vragen die het panel vooraf aan de opleiding had gesteld (15 pp),

De opleiding heeft het panel toegang verleend tot de elektronische leeromgeving SOMTel. Op dit platform was een specifieke ruimte gecreëerd ten behoeve van de accreditatie met materiaal over de volgende thema's: Casuïstieken; Deskundigheidsbevordering; ECTS; Evaluaties; Examencommissie; Kengetallen; Masterproef; Onderzoek; Processen MSF; Roosters MSF; Stages; Taakomschrijvingen en aanstellingsomvang; Toets-plan MSF; Verbetertrajecten; Vergaderingen.

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek: Verplichte literatuur; Aanbevolen literatuur; Studiehandleidingen van de verschillende modules; Naslagwerken; Verslagen – overleg, vergaderingen; SOMT special, officiële uitgave van de SOMT, 2012.

Het panel heeft ook het “Beroepscompetentieprofiel Sportfysiotherapie” van de NVFS uit 2007 geconsulteerd om na te gaan in welke mate de eindkwalificaties van de nieuwe opleiding in overeenstemming zijn met dit basisdocument van de beroepsvereniging.

Bijlage 4: Eindkwalificaties van de opleiding

De eindkwalificaties zijn opgebouwd aan de hand van de vier beroepsrollen van de SFT (specialist, innovator, professioneel leider, adviseur) en de vier leerlijnen van het programma MSF: A – disability; B – performance; C – motion; D – management.

Specialist: 1. SCREENING

A.1. De MSF screent een sporter met een sportgerelateerd letsel of lichamelijke klacht in een biomedisch (ICD) en functioneel (ICF) kader en verwijst indien nodig of bij onduidelijkheid de sporter door naar de aangewezen specialisten.

B.1. De MSF screent een sporter en andere individuen om een veilige sportbeoefening te waarborgen en stuurt indien nodig of bij onduidelijkheid de sporter door naar de aangewezen specialisten.

Specialist: 2. DIAGNOSTIEK

A.2. De MSF diagnosticeert in een biomedisch en functioneel kader met inclusie van onderliggende risicofactoren (IRM) sportgerelateerde aandoeningen/klachten bij de sporter en verwijst de sporter door naar aangewezen specialisten indien nodig.

B.2. De MSF diagnosticeert de prestatiebepalende factoren en relateert deze aan de hulpvraag van de sporter en andere individuen.

C.3. De MSF analyseert op basis van bewegingsanalyses mogelijke oorzaken voor sportgerelateerde aandoeningen/klachten.

Specialist: 3. VERLENEN VAN EERSTE HULP BIJ SPORTONGEVALLEN

A.3. De MSF reageert adequaat bij het voorkomen van acute letsels en (be)handelt adequaat in acute situaties.

B.3. De MSF kan een juiste beslissing nemen in functie van een veilige 'return-to-play'.

C.3. De MSF schat op basis van het blessuremechanisme de ernst van de situatie of blessure in.

D.3a. De MSF stelt voor zijn/haar specifieke situatie een accuraat EHBSO-plan op zodat snel en adequaat kan gehandeld worden in acute situaties.

D.3b. De MSF communiceert in acute situaties met andere professionals en betrokkenen zodat dit ten goede komt aan de zorgverlening.

Specialist: 4. THERAPEUTISCH HANDELEN

A.4a. De MSF past, al dan niet multi- of interdisciplinair, samen met de sporter(s) en andere individuen een behandelplan toe waarbij therapeutische en preventieve behandelvormen worden geïntegreerd in een sportspecifieke situatie. Hierbij staat het herstel van de optimale functie op stoornisniveau centraal

A.4b. De MSF integreert de voortdurende evaluatie van klinische tekens in het behandelplan.

B.4a. De MSF past, al dan niet multi- of interdisciplinair, samen met de sporter(s) en andere individuen een behandelplan toe waarbij therapeutische en preventieve trainingsvormen worden geïntegreerd in een sportspecifieke situatie. Hierbij staat het herstel van de optimale prestatie centraal.

B.4b. De MSF integreert de voortdurende evaluatie van prestatiebepalende factoren in het behandelplan.

C.4. De MSF integreert behandel- en trainingsvormen die nodig zijn voor herstel (op functie- en prestatieniveau) en erop gericht zijn de (sportspecifieke) bewegingspatronen te optimaliseren zowel vanuit therapeutisch als preventief perspectief.

Specialist: 5. PREVENTIEF HANDELEN

A.5. De MSF informeert, adviseert en begeleidt sporters of andere individuen over een veilige deelname aan sport- of bewegingsactiviteiten gericht op gezondheidsbevorderende facetten (gedragsverandering en implementatie van preventieve trainingsvormen).

B.5. De MSF informeert en adviseert sporters tijdig over tekens/symptomen van dreigende 'overreaching' / overtraining.

C.5. De MSF informeert, adviseert en begeleidt, a.d.h.v. multidisciplinair overleg, de sporter over preventieve trainingsvormen die een positieve invloed hebben op (sportspecifieke) bewegingspatronen waardoor het blessurerisico tot een minimum herleid wordt en de prestatie optimaal bevorderd wordt.

D.5. De MSF promoot en implementeert een zo veilig mogelijke sportbeoefening en een actieve gezonde levensstijl voor sporters en andere individuen.

Specialist: 6. BEGELEIDEN VAN BETROKKENEN

A.6. De MSF begeleidt de betrokkenen van de sporters zodanig dat de ze worden geïnformeerd over de gevolgen van de sportgerelateerde aandoening op het niveau van weefsel- en functieherstel en weten hoe ze de sporter moeten ondersteunen tijdens het sportrevalidatietraject.

B.6. De MSF begeleidt de betrokkenen van de sporters zodanig dat de ze worden geïnformeerd over de gevolgen van de sportgerelateerde aandoening op het prestatieniveau en weten hoe ze de sporter moeten ondersteunen tijdens het sportrevalidatietraject.

C.6. De MSF begeleidt de betrokkenen over het oplossen van mogelijke problemen in het (sportspecifieke) bewegingspatroon van de sporters.

D.6. De MSF hanteert de communicatieve en sociale vaardigheden om de omgang met en de begeleiding van de betrokkenen van sporters te optimaliseren.

Specialist: 7. PROFESSIONEEL SAMENWERKEN

A.7. De MSF werkt intra- en interdisciplinair samen met beroepsbeoefenaars van aangrenzende vakdomeinen (artsen, chirurgen, psychologen, ...) om het herstel van de sporter op weefsel- en functieniveau te bevorderen.

B.7. De MSF werkt intra- en interdisciplinair samen met beroepsbeoefenaars van aangrenzende vakdomeinen (trainers, voedingsdeskundigen, psychologen, ...) om het herstel van het prestatieniveau van de sporter te bevorderen.

C.7. De MSF werkt intra- en interdisciplinair samen met beroepsbeoefenaars van aangrenzende vakdomeinen (trainers, biomechanici, bewegingsdeskundigen, ...) om het de (sportspecifieke) bewegingspatronen te verbeteren in functie van herstel en preventie van aandoeningen/klachten bij de sporter.

D.7. De MSF bouwt een professioneel netwerk uit met andere beroepsbeoefenaars uit aangrenzende vakdomeinen.

Innovator: 8. WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWEN VAN SPORT FYSIOTHERAPEUTISCH HANDELEN

A.8. De MSF beargumenteert aan de hand van de 'best available evidence' zijn handelen voor het vervullen van zijn rollen op het vlak van 'disability'.

B.8. De MSF onderbouwt aan de hand van de 'best available evidence' zijn handelen voor het vervullen van zijn rollen op het vlak van 'performance'.

C.8. De MSF onderbouwt aan de hand van de 'best available evidence' zijn handelen voor het vervullen van zijn rollen op het vlak van 'motion'.

D.8. De MSF onderbouwt aan de hand van de 'best available evidence' zijn handelen voor het vervullen van zijn rollen op het vlak van 'management'.

Innovator: 9. BEROEP INNOVEREN

A.9. De MSF implementeert effectieve kwalitatieve veranderingen in de klinische praktijk volgens de State-of-the-Art op het vlak van 'disability'.

B.9. De MSF implementeert effectieve kwalitatieve veranderingen in de klinische praktijk volgens de State-of-the-Art op het vlak van 'performance'.

C.9. De MSF implementeert effectieve kwalitatieve veranderingen in de klinische praktijk volgens de State-of-the-Art op het vlak van 'motion'.

D.9. De MSF implementeert effectieve kwalitatieve veranderingen in de klinische praktijk volgens de State-of-the-Art op het vlak van 'management'.

Professioneel leider: 10. MANAGEN VAN INNOVATIEPROCESSEN

D.10. De MSF vergroot de kwaliteit van de sportfysiotherapeutische zorgverlening door initiatief te nemen tot en leiding te geven aan de voorbereiding, implementatie, evaluatie en waarborgen van (wetenschappelijk) onderbouwde zorginnovaties op het vlak van 'management'. De MSF stuurt zijn/haar personeel/collega's aan om te streven naar uitmuntendheid door hen de kans te geven zich te ontplooien en door het stimuleren van bijscholing.

Professioneel leider: 11. STUREN VAN PROFESSIONEEL SAMENWERKEN

D.11. De MSF geeft deskundige leiding aan een mono-, inter- of multidisciplinair team binnen een organisatie of in een keten waar sporters en andere individuen worden behandeld en begeleid, met als doel de inhoudelijke en organisatorische kwaliteit van de zorg te verbeteren en actuele wetenschappelijke evidentie en innovaties.

Adviseur: 12. DESKUNDIGHEID BEVORDEREN

A.12. De MSF dissemineert de eigen deskundigheid onder collega's binnen en buiten de eigen discipline om te zorgen voor een kwaliteitsverbetering van de begeleiding van sporters en andere individuen op het vlak van 'disability'.

B.12. De MSF dissemineert de eigen deskundigheid onder collega's binnen en buiten de eigen discipline om te zorgen voor een kwaliteitsverbetering van de begeleiding van sporters en andere individuen op het vlak van 'performance'.

C.12. De MSF dissemineert de eigen deskundigheid onder collega's binnen en buiten de eigen discipline om te zorgen voor een kwaliteitsverbetering van de begeleiding van sporters en andere individuen op het vlak van 'motion'.

D.12. De MSF dissemineert de eigen deskundigheid onder collega's binnen en buiten de eigen discipline om te zorgen voor een kwaliteitsverbetering van de begeleiding van sporters en andere individuen.

Adviseur: 13. COACHEN VAN BEROEPGENOTEN

A.13. De MSF coacht collega's binnen en buiten de eigen discipline om de kwaliteit van het sportfysiotherapeutisch handelen op het vlak van 'disability' te verbeteren.

B.13. De MSF coacht collega's binnen en buiten de eigen discipline om de kwaliteit van het sportfysiotherapeutisch handelen op het vlak van 'performance' te verbeteren.

C.13. De MSF coacht collega's binnen en buiten de eigen discipline om de kwaliteit van het sportfysiotherapeutisch handelen op het vlak van 'motion' te verbeteren.

D.13. De MSF coacht collega's binnen en buiten de eigen discipline om de kwaliteit van het sportfysiotherapeutisch handelen voor de sporters en andere individuen te verbeteren.

Adviseur: 14. VERLENEN VAN CONSULTATIE

A.14. De MSF geeft advies aan collega's of professionals van aangrenzende vakdomeinen op het vlak van 'disability'.

B.14. De MSF geeft advies aan collega's of professionals van aangrenzende vakdomeinen op het vlak van 'performance'.

C.14. De MSF geeft advies aan collega's of professionals van aangrenzende vakdomeinen op het vlak van 'motion'.

D.14. De MSF geeft advies aan collega's of professionals van aangrenzende vakdomeinen.

Bijlage 5: Lijst met afkortingen

ba	bachelor
EC	European credits
ECTS	European Credit Transfer System
hbo	hoger beroepsonderwijs
ma	master
MMT	master manuele therapie
MSF	master sportfysiotherapie
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Sbu	studiebelastinguren
SFT	Sportfysiotherapie
SOMT	Stichting Opleidingen Musculoskeletale Therapie
wo	wetenschappelijk onderwijs

Het paneladvies is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op uitgebreide toetsing van de nieuwe professionele masteropleiding Sportfysiotherapie van de Stichting Opleidingen Musculoskeletale Therapie (SOMT) te Amersfoort.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvaio.net

W www.nvaio.net

Aanvraagnummer #5542